

Jurisprudentie-bulletin RSJ 2010/1

zie ook www.rsj.nl

Zaaknummer: 09/1933/GA Datum uitspraak: 4 januari 2010	Ordemaatregel aanleiding; Ordemaatregel afzondering; Bezoek	Aanwijzingen dat klager contrabande had ingeslikt rechtvaardigen beslissing tot plaatsing in afzondering. Tijdsverloop van 48 uur is - anders dan eerder aangenomen - onvoldoende voor aanname dat eventuele contrabande het lichaam heeft verlaten. Eis dat klager driemaal schone stoelgang dient te hebben alvorens afzondering wordt beëindigd is niet onredelijk of onbillijk. Dat geldt eveneens voor ontzegging van toegang bezoeker. Beroep van directeur gegrond.	blz. 6
Zaaknummer: 09/1275/GA Datum uitspraak: 4 januari 2010	Zorgplicht wijze van betrachten	Weigering om klagers paspoort uit te voeren. Voor praktijk van inname van paspoorten en andere identiteitsbewijzen bestaat geen uitdrukkelijke wettelijke grondslag. Uit regelgeving volgt dat directeur zorgplicht heeft bij inzage van paspoorten. Hij kan niet volstaan met weigering, maar dient zich te oriënteren op mogelijkheden om inzage te realiseren. Nu daarvan niet is gebleken is beslissing directeur onredelijk en onbillijk. Beroep van klager gegrond.	blz. 7
Zaaknummer: 09/2396/GA Datum uitspraak: 18 december 2009	Onderzoek verblijfsruimte	Stelselmatig uitgevoerde celinspecties. De toepassing van maatregelen kent een maximum duur. In dit geval periode voldoende beperkt. O.g.v. Pbw is sprake van geoorloofde inbreuk op persoonlijke levenssfeer en heeft een belangenafweging plaatsgevonden. Geen schending van artikel 8 EVRM. Beroep ongegrond.	blz. 8
Zaaknummer: 09/1443/GA Datum uitspraak: 9 december 2009	Telefoon	Gevegd kan worden dat gedetineerde bijzondere redenen opgeeft voor tweede (telefonisch) contact met andere advocaat. Te meer indien hij in de gelegenheid wordt gesteld met die andere advocaat te bellen tijdens het reguliere belmoment. Afwijzing tweede contact niet onredelijk of onbillijk. Beroep van klager ongegrond.	blz. 10
Zaaknummer: 09/2730/GA, 09/2732/GA, 09/2735/GA, 09/2736/GA, 09/2739/GA. Datum uitspraak: 9 december 2009	Arbeid en werkzaamheden; Activiteiten	Wijziging van 32-urige naar 20-urige werkweek niet in strijd met resocialisatiebeginsel of andere uitgangspunten van Pbw. Bovendien wordt gestreefd naar een zoveel mogelijk uniforme uitvoering van de arbeidsvoorwaarden dat past in de optiek van de wetgever. Beroepen ongegrond.	blz.10
Zaaknummer: 09/1513/GA Datum uitspraak: 8 december 2009	Tegemoetkoming financieel	Geen schadevergoeding na tegemoetkomingsbeslissing.	blz. 12
Zaaknummer: 09/2127/GA Datum uitspraak: 8 december 2009	Tegemoetkoming financieel; Ontvankelijkheid materieel; Bezoek Post; Telefoon; Onderzoek aan lichaam en kleding; Onderzoek verblijfsruimte	Beklagcommissie heeft beklag formeel gegrond maar materieel ongegrond verklaard. Klager ontvankelijk in beroep. Klager zijn toezichtsmaatregelen opgelegd ivm plaatsing op lijst GVM voor duur van een jaar. Nu directeur- buiten vermelding van klagers plaats op GVM-lijst - geen nadere informatie heeft overgelegd moet die beslissing onredelijk en onbillijk worden geacht. Oplegging van toezichtsmaatregelen voor een jaar gaat te ver. Er dient maandelijkse toetsing dient plaats te vinden en schriftelijke mededeling van beslissing. Beroep gegrond, tegemoetkoming € 150,=.	blz. 13
Zaaknummer: 09/1986/GA Datum uitspraak: 7 december 2009	Disciplinaire straffen aanleiding; Urineonderzoek; Tegemoetkoming financieel	Strafoplegging i.v.m. laag kreatininegehalte bij urinecontrole. Niet kan worden geconcludeerd dat klager veel is gaan drinken teneinde invloed uit te oefenen op uitslag van urinecontrole. Het drinken van 500 ml kan reeds van invloed zijn op de uitslag. Beroep gegrond, tegemoetkoming € 50,=	blz. 13

Zaaknummer: 09/2588/GB Datum uitspraak: 8 december 2009	Plaatsing/ overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay	Awb niet van toepassing op tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen. Selectiefunctaris kan afzien van mondelinge of schriftelijke toelichting bezwaarschrift door klager. Niet gemeld dat enkelbandje was losgeraakt. Niet aanwezig tijdens controle thuis. Beroep ongegrond.	blz. 14
Zaaknummer: 09/1817/GM Datum uitspraak: 11 december 2009	Medische verzorging medicatieverstrekking	Aan klager is op 6 mei 2009 geen medicijn verstrekt voor een te hoge bloeddruk. Medische dienst is eindverantwoordelijk voor medicatieverstrekking en dient goede afspraken met afdeling te maken. Beroep gegrond. Geen tegemoetkoming.	blz. 15
Zaaknummer: 09/3232/GV Datum uitspraak: 22 december 2009	Verlof algemeen	Nu uit artikel 1, sub t, van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting niet volgt dat de bewoners van het verlofadres klager moeten kennen en de bewoners van de twee door klager opgegeven verlofadressen beiden hebben aangegeven akkoord te gaan met het verblijf van klager in hun huis tijdens verlof valt niet in te zien waarom de verlofadressen niet aanvaardbaar zouden zijn. Beroep gegrond en opdracht tot nieuwe beslissing.	blz. 15
Zaaknummer: 09/2992/GV Datum uitspraak: 8 december 2009	Verlof strafonderbreking; Verlof incidenteel	Niet onherroepelijk veroordeelden komen op grond van wet en regelgeving niet in aanmerking voor strafonderbreking. Beroep ongegrond.	blz. 16
Zaaknummer: 09/1677/TB Datum uitspraak: 29 december 2009	Plaatsing/ overplaatsing longstay; Ontvankelijkheid materieel	Beroepscommissie is bevoegd beroepen tegen voortzetten longstayplaatsing, niet overplaatsen naar behandelinrichting dan wel uitblijven van herbeoordeling door LAP als bedoeld in het Beleidskader longstay forensische zorg te behandelen. Aanlooperperiode van 1 jaar vanaf 1 juni 2009 voor implementatie van dit beleidskader acceptabel. Uitblijven van herbeoordeling vanaf 1 juni 2010 in beginsel onredelijk of onbillijk. Beroep ongegrond.	blz. 17
Zaaknummer: 09/1600/TB Datum uitspraak: 30 november 2009	Plaatsing/ overplaatsing longstay; Hoorplicht; Tegemoetkoming financieel	Niet vast is komen staan dat klager is gehoord t.a.v. beslissing tot plaatsing in longstayvoorziening. Beroep formeel gegrond, tegemoetkoming € 100,-. Klager is chronisch delictgevaarlijk, thans geen behandelmogelijkheden, prognose ongunstig, hoog beveiligingsniveau noodzakelijk, Beroep materieel ongegrond. I.c. SvJ verantwoordelijk voor aanleveren wettelijke aantekeningen en behandelplannen.	blz. 19
Zaaknummer: 09/2702/JA Datum uitspraak: 18 december 2009	Ontvankelijkheid materieel; Bewegingsvrijheid verblijf in groep en gemeenschappelijke activiteiten; Zorgplicht niet betrachten; Tegemoetkoming financieel	Beroep tegen impliciete materiële ongegrondverklaring ontvankelijk. Doseerprogramma had karakter van ordemaatregel. Klager geen individueel zorg- en behandelprogramma aangeboden gedurende 40 dagen. Zorgplicht directeur behelst meer dan gelegenheid geven om te eten, drinken, roken, luchten en douchen. Beroep in zoverre gegrond, beklag gegrond, tegemoetkoming € 400,-.	blz. 21

Zaaknummer:

09/1933/GA

Datum uitspraak:

4 januari 2010

Beroepscommissie:

Vegter, mr. P.C.
Bleichrodt, mr. C.J.G.
Woensel, mr. J.M.M. van
Maes, mr. H.M.J.D. (secr.)

Beklagcommissie:

alleensprekende beklagrechtter bij de gevangenis
Ter Apel

Trefwoorden:

Ordemaatregel aanleiding; Ordemaatregel
afzondering; Bezoek

Artikelen:

Pbw art. 24

Samenvatting:

Aanwijzingen dat klager contrabande had ingeslikt rechtvaardigen beslissing tot plaatsing in afzondering. Tijdsverloop van 48 uur is - anders dan eerder aangenomen - onvoldoende voor aanname dat eventuele contrabande het lichaam heeft verlaten. Eis dat klager driemaal schone stoelgang dient te hebben alvorens afzondering wordt beëindigd is niet onredelijk of onbillijk. Dat geldt eveneens voor ontzegging van toegang bezoeker. Beroep van directeur gegrond.

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie acht voldoende aannemelijk geworden dat er aanwijzingen waren dat klager contrabande had ingeslikt bij gelegenheid van een bezoek. Die aanwijzingen maken dat de directeur in redelijkheid kon beslissen klager (mede voor zijn eigen gezondheid) in een gecontroleerde omgeving te plaatsen. Een dergelijke omgeving kan een afzonderingscel zijn waarbij de ontlasting - door toepassing van een zeef - kan worden gecontroleerd op de aanwezigheid van contrabande. Dat maakt dat de beslissing om klager tijdelijk in afzondering te plaatsen in een afzonderingscel niet onredelijk of onbillijk

moet worden geacht. In zoverre is het beklag ongegrond.

Ten aanzien van de duur van een dergelijke ordemaatregel is namens de directeur aangevoerd dat in de inrichting het beleid geldt dat een gedetineerde op wie de verdenking rust dat hij contrabande (i.c. bolletjes met verdovende middelen) heeft ingeslikt, drie keer schone ontlasting moet hebben geproduceerd alvorens de ordemaatregel wordt beëindigd. Uit de inlichtingen van de directeur van het Penitentiair ziekenhuis komt naar voren dat daar gedetineerden van wie wordt vermoed dat zij voorwerpen hebben ingeslikt, in een éénpersoonskamer worden geplaatst met cameratoezicht en toezicht op de geproduceerde ontlasting. Daarbij worden aan die gedetineerde - ter bevordering van de stoelgang - laxermiddelen aangeboden. Het komt daarbij voor dat de ingeslikte voorwerpen het lichaam pas na meerdere keren stoelgang verlaten. Om die reden wordt in het Penitentiair ziekenhuis een gedetineerde pas vrij gegeven van contrabande, nadat zijn geproduceerde stoelgang driemaal schoon is geweest. Het vorenstaande in aanmerking genomen kan - anders dan in een eerdere uitspraak van de beroepscommissie is beslist - niet worden aangenomen dat het enkele tijdsverloop van 48 uren voldoende is. De beroepscommissie acht het daarom niet onredelijk of onbillijk dat de directeur van de gevangenis Ter Apel voor de beëindiging van de ordemaatregel de eis heeft gesteld dat klager driemaal een schone stoelgang diende te hebben. Het beklag is ook ten aanzien van dat onderdeel ongegrond. Voorts heeft de bezoeker van klager toegegeven dat hij bolletjes aan klager had verschaft. Gelet daarop en gelet op artikel 38, derde lid, van de Pbw, juncto artikel 36, vierde lid, van de Pbw, kon de directeur in redelijkheid die bezoeker voor drie maanden de toegang tot de inrichting ontzeggen.

Uit het voorgaande volgt dat het beroep van de directeur gegrond is. De uitspraak van de beklagrechtter zal daarom worden vernietigd en het beklag zal alsnog in alle onderdelen ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

09/1275/GA

Datum uitspraak:

4 januari 2010

Beroepscommissie:

Vegter, mr. P.C.
Balkema, mr. J.P.
Fiselier, dr. J.P.S.
Kersten, mr. L. (secr.)

Beklagcommissie

beklagcommissie bij de locatie Dordtse Poorten
te Dordrecht

Trefwoorden:

Zorgplicht wijze van betrachten

Artikelen:

Pbw art. 28

Samenvatting:

Weigering om klagers paspoort uit te voeren. Voor praktijk van inname van paspoorten en andere identiteitsbewijzen bestaat geen uitdrukkelijke wettelijke grondslag. Uit regelgeving volgt dat directeur zorgplicht heeft bij inzage van paspoorten. Hij kan niet volstaan met weigering, maar dient zich te oriënteren op mogelijkheden om inzage te realiseren. Nu daarvan niet is gebleken is beslissing directeur onredelijk en onbillijk. Beroep van klager gegrond.

Rechtsoverwegingen:

Door klager is aangevoerd dat het onderzoek van de beklagcommissie onvoldoende en/of onvolledig is geweest. Daargelaten de juistheid van klagers stelling, kan daaraan voorbij worden gegaan nu het beklag in beroep opnieuw ten gronde wordt beoordeeld.

Klager heeft verzocht om zijn paspoort tijdelijk uit te mogen voeren. De directeur heeft dit geweigerd met een beroep op de algemene regel dat in de administratie van de inrichting altijd een geldig legitimatiebewijs van de gedetineerde beschikbaar moet zijn.

Voor de beoordeling van de beslissing van de

directeur is het volgende van belang:

1. Artikel 28 Pbw verschaft de directeur de bevoegdheid een gedetineerde te verplichten een legitimatiebewijs bij zich te dragen. In de Memorie van Toelichting (MvT) (TK 1994-1995, 24 263, nr. 3, p. 51) valt te lezen dat de legitimatieplicht is overgenomen uit artikel 27 Gevangenismaatregel onder toevoeging van een verplichting tot medewerking aan bepaalde maatregelen. Artikel 27 Gevangenismaatregel houdt een draag- en toonplicht in voor een door of vanwege de directeur afgegeven legitimatiebewijs.

2. In de MvT bij de Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen (TK 2007-2008, 31 436, nr. 3, p. 13) wordt gewezen op het bestaan van artikel 28 Pbw. Daaraan wordt toegevoegd: "Het is verder veelvuldig praktijk dat betrokkene daarna zijn identiteitsbewijs dient af te geven aan de inrichting die het tijdens zijn verblijf voor hem beheert. Indien betrokkene tussentijds wordt overgeplaatst, worden het identiteitsbewijs en zijn foto van de ene naar de andere inrichting doorgegeven".

3. De circulaire van 13 januari 1981, nr. 979/380, PI 1981, nr. 36 regelt de bewaring van preciosa waaronder officiële documenten en houdt onder meer in: "Ik geef u in overweging met externe instanties afspraken te maken over de tijdstippen waarop handelingen zoals inzage of inbeslagneming van rijbewijzen en paspoorten kunnen plaatsvinden opdat het aantal verstoringen van de dagelijkse gang van zaken in de inrichting zoveel mogelijk wordt beperkt".

Voor de (vaste) praktijk van inname van paspoorten en andere identiteitsbewijzen bestaat geen uitdrukkelijke wettelijke grondslag. Nu de regelgeving inhoudt dat de directeur gebruik kan maken van door de inrichting verstrekte identiteitsbewijzen, geldt kennelijk als uitgangspunt dat de gedetineerde officiële identiteitsbewijzen gedurende de detentie niet onder zich mag houden.

Uit de circulaire van 1981 volgt dat de directeur een zorgplicht heeft bij de inzage van paspoorten. Van de directeur kan gevergd worden dat hij niet volstaat met een weigering, maar dat hij zich nader oriënteert op de mogelijkheden om inzage te realiseren. Daarbij kan hij zich tot het consulaat wenden of kan hij de gedetineerde verzoeken op concrete punten betreffende de realisering van de inzage

nadere (schriftelijke) inlichtingen in te winnen. Nu daarvan ten tijde van de weigering niet is gebleken, komt de beroepscommissie tot het oordeel dat de beslissing van de directeur bij afweging van alle in aanmerking te nemen belangen niet redelijk en billijk is.

De uitspraak van de beklagcommissie dient te worden vernietigd en het beklag dient alsnog gegrond te worden verklaard. De beroepscommissie ziet in de gegrondverklaring van het beroep voldoende genoegdoening voor klager en kent klager geen tegemoetkoming toe.

Zaaknummer:

09/2396/GA

Datum uitspraak:

18 december 2009

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Coumans, mr. A.G.
Diepenhorst, L.
Dwarka, mr. S.S. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de locatie De Marwei te Leeuwarden

Trefwoorden:

Onderzoek verblijfsruimte

Artikelen:

Pbw art. 34
EVRM art. 8

Samenvatting:

Stelselmatig uitgevoerde celinspecties. De toepassing van maatregelen kent een maximum duur. In dit geval periode voldoende beperkt. O.g.v. Pbw is sprake van geoorloofde inbreuk op persoonlijke levenssfeer en heeft een belangenafweging plaatsgevonden. Geen schending van artikel 8 EVRM. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Door klager is aangevoerd dat het onderzoek van de beklagcommissie onvoldoende onafhankelijk is geweest. Daargelaten de juistheid van klagers

stelling, kan daaraan voorbij worden gegaan nu het beklag in beroep opnieuw ten gronde wordt beoordeeld.

Klager klaagt over het feit dat stelselmatig celinspecties plaatsvinden en beroept zich daarbij op artikel 8 van het EVRM. In voornoemd artikel is het recht op respect voor de persoonlijke levenssfeer opgenomen. In het tweede lid van voornoemd artikel staat vermeld dat het recht daarop kan worden beperkt, voor zover daarin onder andere bij wet is voorzien. De wettelijke regeling in artikel 34, eerste lid, van de Pbw kan worden beschouwd als een geoorloofde inbreuk op de persoonlijke levenssfeer. Gezien het vorenstaande is er een deugdelijke basis om celinspecties te doen laten uitvoeren.

De toepassing van (ingrijpende) maatregelen – waaronder ook celinspecties – kent vaak een maximum duur. Bij de toepassing daarvan moet een beperking worden aangebracht in de periode waarin de (ingrijpende) maatregelen plaatsvinden. Dit uitgangspunt ligt ook ten grondslag aan de Pbw. In dit geval wordt geklaagd over de celinspecties in de periode van 27 juli 2009 tot 21 augustus 2009. De beroepscommissie acht voornoemde periode – in het bijzonder nu er sprake is geweest van tussentijdse heroverweging door de directeur – voldoende beperkt in het licht van de ingrijpendheid van de maatregel.

De volgende vraag in het onderhavige geval is of aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit is voldaan. De enkele verwijzing naar het profiel ‘hoog’ als bedoeld op de lijst GVM kan niet het hoog frequent en stelselmatig inspecteren van een cel rechtvaardigen. De directeur dient daartoe een belangenafweging te maken. Echter, dat betekent niet dat per afzonderlijke celinspectie een belangenafweging moet plaatsvinden. De belangenafweging houdt in dat de directeur regelmatig dient te heroverwegen of de celinspecties in de gegeven omstandigheden nog steeds noodzakelijk zijn. Ter zitting is gebleken dat de vluchtpoging van klager voor de directeur voldoende grond vormde om celinspecties te doen uitvoeren. Immers, klager verbleef een relatief korte tijd (vanaf medio juni 2009) in de locatie De Marwei.

Bovendien is van een nieuwe belangenafweging door de directeur wel degelijk gebleken. Zo is de verlaging van het risicoprofiel en de daarmee volgende frequentieverlaging van de celinspecties mede het gevolg van de inlichtingen die de directeur aan het OO heeft verstrekt.

Gelet op al deze omstandigheden is naar het oordeel van de beroepscommissie geen sprake van schending van artikel 8 van het EVRM. Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

09/1443/GA

Datum uitspraak:

9 december 2009

Beroepscommissie:

Vegter, mr. P.C.
Rossem-Broos, mr. R.S.T. van
Schudel, prof.dr. W.J.
Lispet, mr. I. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij het huis van bewaring
(h.v.b.) Rotterdam

Trefwoorden:

Telefoon

Artikelen:

Pbw art. 39 lid 4

Samenvatting:

Gevergd kan worden dat gedetineerde bijzondere redenen opgeeft voor tweede (telefonisch) contact met andere advocaat. Te meer indien hij in de gelegenheid wordt gesteld met die andere advocaat te bellen tijdens het reguliere belmoment. Afwijzing tweede contact niet onredelijk of onbillijk. Beroep van klager ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Artikel 39, vierde lid, van de Pbw, luidt: " De gedetineerde wordt in staat gesteld met de in artikel 37, eerste lid, genoemde personen en instanties telefonisch contact te hebben, indien hiervoor de noodzaak en de gelegenheid

bestaat. Op deze gesprekken wordt geen ander toezicht uitgeoefend dan noodzakelijk is om de identiteit van de personen of instantie met wie de gedetineerde een telefoongesprek voert of wenst te voeren vast te stellen."

Klager stelt dat hij om twee geprivilegieerde telefoongesprekken als bedoeld in het vierde lid van voormeld artikel 39 van de Pbw heeft verzocht, waarbij één gesprek is toegestaan en het andere is afgewezen.

Vooropgesteld moet worden dat, wanneer een gedetineerde aangeeft dat hij met zijn advocaat wil bellen, hij in beginsel daartoe in de gelegenheid moet worden gesteld, ongeacht om wat voor zaak het gaat.

In het midden kan blijven of klager gebruik diende te maken van een formulier voor de aanvraag van een geprivilegieerd telefooncontact met een advocaat. Immers het is voldoende duidelijk dat klager een verzoek heeft gedaan tot het voeren van twee gesprekken en slechts mondjesmaat bereid bleek de noodzaak van de gesprekken toe te lichten.

In een geval waarin een gedetineerde in de gelegenheid wordt gesteld tot geprivilegieerd contact met een advocaat, maar een vrijwel gelijktijdig contact met een andere advocaat wordt geweigerd, zijn de volgende omstandigheden van betekenis. Van een gedetineerde kan gevergd worden dat hij bijzondere redenen opgeeft voor een tweede contact met een andere advocaat. Dat geldt te meer indien hij in de gelegenheid wordt gesteld met die andere advocaat te bellen tijdens het reguliere belmoment. Vertrouwelijkheid van dat contact is niet gegarandeerd, omdat controle op dat gesprek feitelijk niet is uitgesloten. De gedetineerde kan hier echter rekening mee houden door telefonisch slechts aan te geven dat hij een vertrouwelijk persoonlijk onderhoud met de advocaat wenst.

Gelet op vorenstaande kon de directeur in redelijkheid beslissen het verzoek om een tweede geprivilegieerd telefoongesprek te mogen voeren, af te wijzen. Het beklag is daarom ongegrond.

Zaaknummer:

09/2730/GA, 09/2732/GA, 09/2735/GA,
09/2736/GA, 09/2739/GA.

Datum uitspraak:

9 december 2009

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Coumans, mr. A.G.
Diepenhorst, L.
Dwarka, mr. S.S. (secr.)

Beklagcommissie:

beklagcommissie bij de gevangenis/ISD
Zutphen

Trefwoorden:

Arbeid en werkzaamheden;
Activiteiten

Artikelen:

Pbw artikelen 2 en 47

Samenvatting:

Wijziging van 32-urige naar 20-urige werkweek niet in strijd met resocialisatiebeginsel of andere uitgangspunten van Pbw. Bovendien wordt gestreefd naar een zoveel mogelijk uniforme uitvoering van de arbeidsvoorwaarden dat past in de optiek van de wetgever. Beroepen ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

In artikel 2, tweede lid, van de Pbw is het zogenoemde resocialisatiebeginsel opgenomen. Met de handhaving van het karakter van een vrijheidsstraf dient de tenuitvoerlegging daarvan zoveel mogelijk dienstbaar te worden gemaakt aan de voorbereiding van de terugkeer van de betrokkene in de maatschappij. Hiervoor worden activiteiten georganiseerd die zijn opgenomen in een dagprogramma. Een onderdeel van het dagprogramma is deelname aan de beschikbare arbeid. Gedetineerden die (al dan niet onherroepelijk) tot een vrijheidsstraf zijn veroordeeld, zijn verplicht deel te nemen aan de arbeid, zo volgt uit artikel 47, derde lid, van de Pbw. Het belang van arbeid als bindend en vormend element van de detentie is onderstreept in de beleidsnota

Werkzame Detentie. In de Memorie van toelichting bij artikel 47 van de Pbw staat onder andere vermeld dat uit een oogpunt van rechtsgelijkheid het wenselijk is om de hoogte en de wijze van samenstelling van het arbeidsloon centraal vast te stellen.

In dit geval is het aantal uren beschikbare arbeid voor alle gedetineerden gelijkgesteld. Naar het oordeel van de beroepscommissie heeft de directeur genoegzaam gemotiveerd waarom het aantal uren beschikbare arbeid is geüniformeerd, wat voor klagers concreet een verkorting van de werkweek betekent. Klagers ontvingen een hoger arbeidsloon omdat de beschikbare arbeidsuren voor hen hoger waren dan voor de andere gedetineerden. Hierdoor was sprake van ongelijkheid jegens andere gedetineerden, welke niet kon worden gerechtvaardigd. Daarbij staat het aantal uren arbeid niet expliciet vermeld in de huisregels (versie 1.7, maart 2009). In het algemeen is per week twintig uur voor arbeid beschikbaar binnen de grenzen van het huidige penitentiaire regime.

De beroepscommissie constateert dat in het landelijke penitentiaire regime gekozen is voor een aanbod van arbeid voor twintig uren per week. Hoewel de wens van gedetineerden om meer te werken en te verdienen legitiem is, kan niet worden geoordeeld dat dit aanbod dusdanig beperkt is dat het in strijd komt met het zogenaamde resocialisatiebeginsel noch met andere uitgangspunten die aan de Pbw ten grondslag liggen. Het terugdraaien van de arbeidssituatie in de locatie De Marwei past verder in het, in de optiek van de wetgever gerechtvaardigde, streven naar een zoveel mogelijk uniforme uitvoering van de arbeidsvoorwaarden. De beroepscommissie zal de beroepen ongegrond verklaren.

Zaaknummer:

09/1513/GA

Datum uitspraak:

8 december 2009

Beroepscommissie:

Vegter, mr. P.C.
Balkema, mr. J.P.
Fiselier, dr. J.P.S.
Jousma, mr. S. (secr.)

Trefwoorden:

Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Pbw art. 60

Samenvatting:

Geen schadevergoeding na tegemoetkomingsbeslissing.

Rechtsoverwegingen:

Door klager is aangevoerd dat het onderzoek van de beklagrechtter onvoldoende en/of onvolledig is geweest. Daargelaten de juistheid van klagers stelling, kan daaraan voorbij worden gegaan nu de beklagen in beroep opnieuw ten gronde worden beoordeeld.

De bij brieven van 7 en 22 maart 2009 aan de directeur gerichte verzoeken tot schadevergoeding betreffen de volgende (eerder) gegrond verklaarde klachten.

A. Bij uitspraak van 28 januari 2009 met kenmerk 08/2287/GA heeft de beroepscommissie de directeur van de Extra Beveiligde Inrichting (EBI) Nieuw Vosseveld te Vught wegens termijnoverschrijding niet-ontvankelijk in zijn beroep verklaard. De onderliggende uitspraak van de beklagcommissie bij de EBI is hiermee onherroepelijk geworden. De beklagcommissie heeft het beklag van klager betreffende het feit dat klager is belemmerd in zijn recht op onderwijs door het niet mogen invoeren van studieboeken gegrond verklaard en een tegemoetkoming toegekend van € 10,=. Klager is van oordeel dat de tegemoetkoming in geen verhouding staat tot de vertraging die klager in zijn studie heeft opgelopen. Klager verzoekt een schadevergoeding van € 355 (€ 2 per dag doorgebracht in de EBI zonder onderwijs op zijn niveau te kunnen volgen, in totaal 183 dagen, minus € 10 reeds toegekende tegemoetkoming).

B. Bij uitspraak van 6 februari 2009 met kenmerk 08/1952/GA heeft de beroepscommissie het beroep van klager gegrond verklaard en een

tegemoetkoming toegekend van € 40,=. Het beklag betrof een ordemaatregel van plaatsing in afzondering in een afzonderingscel voor de duur van zeven dagen wegens het aantreffen van een tekst waaruit zou kunnen blijken dat klager beschikt over een ontvluchtingsroute uit de EBI, met observatie door middel van cameratoezicht. Klager is van oordeel dat de tegemoetkoming in geen verhouding staat tot het leed dat hem is aangedaan gedurende zijn onterechte verblijf in de strafcel. Klager verzoekt een schadevergoeding van € 400,= (€ 110 per dag doorgebracht in de strafcel minus € 40 reeds toegekende tegemoetkoming).

C. Bij uitspraak van 17 maart 2009 met kenmerk 08/3112/GA heeft de beroepscommissie het beroep van klager gegrond verklaard en een tegemoetkoming toegekend van € 12,50. Het beklag betrof een disciplinaire straf van vijf dagen opsluiting in een andere verblijfsruimte dan een strafcel, wegens het onheus bejegenen van het personeel. Klager is van oordeel dat de tegemoetkoming in geen verhouding staat tot de straf die klager ten onrechte heeft moeten ondergaan. Hij verzoekt een schadevergoeding van € 375,= (€ 75 voor elke dag straf). De directeur heeft de verzoeken tot het toekennen van een schadevergoeding afgewezen.

Klagers bij de directeur ingediende verzoeken om schadevergoeding betreffen de hoogte van in drie beklag- en beroepszaken toegekende tegemoetkomingen. Nu het beslissingen tot tegemoetkoming betreft kan niet worden aangenomen dat er in deze zaken sprake is van vaststelling van burgerlijke rechten en verplichtingen als bedoeld in artikel 6 EVRM. De daaromtrent gedane klachten falen derhalve. De beslissingen van de directeur tot afwijzing van de verzoeken tot schadevergoeding zijn bij afweging van alle in aanmerking komende belangen niet onredelijk of onbillijk. Voor wat betreft de vermeende schade voortvloeiend uit de gewraakte beslissing die ten grondslag lag aan de zaak hierboven met A aangeduid geldt dat de directeur kennelijk heeft geoordeeld dat het bestaan en de hoogte van de schade door studieovertraging tengevolge van het niet mogen invoeren van studieboeken niet aannemelijk is geworden. Voor wat betreft de schade

voortvloeiend uit de gewraakte beslissing die ten grondslag lag aan de zaak hierboven met B aangeduid geldt dat een vordering tot het toekennen van immateriële schadevergoeding voor het leed dat klager tengevolge van de afzondering heeft ondervonden niet zodanig is dat toewijzing gelet op de algemene en summier toelichting voor de hand ligt. Voor wat betreft de schade voortvloeiend uit de gewraakte beslissing die ten grondslag lag aan de zaak hierboven met C aangeduid kan ervan worden uitgegaan dat de tegemoetkoming de gebruikelijke is bij een gegrondverklaring om formele redenen en zijn er geen aanwijzingen waarom van die gebruikelijke tegemoetkoming dient te worden afgeweken. Gelet op het vorenstaande kan hetgeen in beroep is aangevoerd naar het oordeel van de beroepscommissie niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagrechtter. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:

09/2127/GA

Datum uitspraak:

8 december 2009

Beroepscommissie:

Vegter, mr. P.C.
Bleichrodt, mr. C.J.G.
Woensel, mr. J.M.M. van
Maes, mr. H.M.J.D. (secr.)

Trefwoorden:

Tegemoetkoming financieel; Ontvankelijkheid materieel; Bezoek Post; Telefoon; Onderzoek aan lichaam en kleding; Onderzoek verblijfsruimte

Artikelen:

Pbw art. 29, 34, 36, 38, 39, 69

Samenvatting:

Beklagcommissie heeft beklag formeel gegrond maar materieel ongegrond verklaard. Klager ontvankelijk in beroep. Klager zijn toezichtsmaatregelen opgelegd ivm plaatsing op lijst GVM voor duur van een jaar. Nu directeur- buiten vermelding van klagers plaats

op GVM-lijst - geen nadere informatie heeft overgelegd moet die beslissing onredelijk en onbillijk worden geacht. Oplegging van toezichtsmaatregelen voor een jaar gaat te ver. Er dient maandelijkse toetsing dient plaats te vinden en schriftelijke mededeling van beslissing. Beroep gegrond, tegemoetkoming € 150,=.

Rechtsoverwegingen:

In beginsel staat voor een gedetineerde geen beroep open indien de beklagcommissie het door hem ingediende beklag gegrond heeft verklaard, hetgeen zou moeten leiden tot de slotsom dat klager niet-ontvankelijk moet worden verklaard in zijn beroep. Nu echter de beklagcommissie het beklag weliswaar gegrond heeft verklaard omdat kort gezegd de directeur niet zelfstandig de vereiste afwegingen heeft gemaakt, maar daarbij heeft overwogen dat de beslissing van de directeur tot toepassing van de maatregelen niet onredelijk of onbillijk moet worden geacht, heeft zij het beklag (feitelijk) materieel ongegrond verklaard. Tevens heeft zij overwogen dat voor enige tegemoetkoming als bedoeld in artikel 68, zevende lid, van de Pbw geen grond bestaat. Gelet daarop heeft klager een belang bij een beoordeling van zijn klacht in beroep en zal de beroepscommissie het beklag alsnog inhoudelijk beoordelen.

Aan klager zijn op 18 juni 2009 door de directeur een aantal toezichtmaatregelen opgelegd. Die maatregelen zijn opgelegd voor de duur van één jaar en houden in:

- inhoudelijke controle van brieven en andere poststukken;
- individueel bezoek met toezicht;
- tijdens het bezoek, het opnemen van gesprekken;
- het vooraf screenen van telefoonnummers;
- telefonische contacten worden door het personeel tot stand gebracht en het gesprek vindt plaats onder toezicht;
- de telefoongesprekken worden opgenomen;
- zeer regelmatige en ook uitgebreide celinspecties;
- dagelijkse fouillering;
- wekelijkse visitatie en altijd visitatie na bezoek.

De directeur heeft deze beslissing gegrond op de overwegingen dat klager met de status hoog staat vermeld op de lijst van gedetineerden met vlucht-/ maatschappelijk risico (lijst GVM) en er dus sprake is van een hoog vlucht- en maatschappelijk risico. De directeur heeft daarnaast aangegeven dat hij op basis van de door hem verkregen aanvullende informatie vanuit het Landelijk Operationeel Overleg (welke de status van zich op de lijst GVM vermelde gedetineerden vaststelt) en aanvullende informatie uit klagers penitentiair dossier van mening is dat de door hem opgelegde maatregelen passend zijn bij het aan klager opgelegde profiel.

Voor zover door en namens klager is aangevoerd dat de circulaire van 31 januari 2008, kenmerk 522999/DJI, getiteld "Beleid gedetineerden met een vlucht-/maatschappelijk risico" (hierna: de Circulaire GVM) onverbindend zou moeten worden verklaard vanwege strijd met de Pbw en/of de Penitentiaire maatregel, geldt dat de beroepscommissie die tegenstrijdigheid niet aanwezig acht. Weliswaar vermeldt de Circulaire GVM toezichtmaatregelen die door de directeur genomen moeten worden, maar dit wordt door de beroepscommissie gelezen in die zin dat de directeur in die gevallen nog steeds een eigen belangenafweging gelet op de concrete omstandigheden in de inrichting dient te maken. Dit verweer slaagt daarom niet.

De directeur heeft de bestreden beslissing gegrond op – naast de omstandigheid dat klager de status hoog heeft op de lijst GVM – aanvullende informatie omtrent klager. Die aanvullende informatie is door de directeur overlegd noch gespecificeerd. Gelet daarop is de bestreden beslissing genomen op gronden die deze – bij gebreke aan die nadere feitelijke onderbouwing – niet kunnen dragen. Dat maakt dat de bestreden beslissing van de directeur, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, onredelijk en onbillijk moet worden geacht.

De beroepscommissie voegt aan het voorgaande nog toe dat in het onderhavige geval sprake is geweest van een aanzienlijk aantal maatregelen. Met de uitvoering van die maatregelen is

klager frequent geconfronteerd, zoals bij het dagelijkse onderzoek aan kleding, het wekelijkse onderzoek aan lichaam en de celinspecties. Aan de duur waarvoor de maatregelen worden opgelegd dienen beperkingen te worden gesteld. Een dergelijk uitgangspunt ligt ook ten grondslag aan de Penitentiaire beginselenwet. Immers ingrijpende maatregelen kennen (vrijwel) steeds een maximumduur. Gelet op het voorgaande acht de beroepscommissie het opleggen van de onderhavige maatregelen voor de duur van een jaar te ver gaan, zelfs al is er kennelijk sprake van een maandelijkse tussentijdse evaluatie. Ook dat is een reden voor een gegrondverklaring van het beroep. De beroepscommissie is van oordeel dat bij het opleggen van dergelijke maatregelen ten minste maandelijks een nieuwe beoordeling van de noodzaak voor de voortdurende van de maatregelen dient plaats te vinden en dat als voortdurende nodig wordt geacht, dit ook schriftelijk wordt vastgelegd in de mededeling van de beslissing(en) van de directeur.

De beroepscommissie zal het beroep van klager gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagcommissie vernietigen en het beklag gegrond verklaren. Zij zal aan klager, nu de rechtsgevolgen van de bestreden beslissing van de directeur niet meer ongedaan gemaakt kunnen worden, een tegemoetkoming toekennen en de hoogte daarvan vaststellen op € 150,=.

Zaaknummer:
09/1986/GA

Datum uitspraak:
7 december 2009

Beroepscommissie:
Vegter, mr. P.C.
Rossem-Broos, mr. R.S.T. van
Schudel, prof.dr. W.J.
Lispert, mr. I. (secr.)

Trefwoorden:
Disciplinaire straffen aanleiding;
Urineonderzoek; Tegemoetkoming financieel

Artikelen:
Pbw art. 30, 51

Samenvatting:

Strafoplegging i.v.m. laag kreatininegehalte bij urinecontrole. Niet kan worden geconcludeerd dat klager veel is gaan drinken teneinde invloed uit te oefenen op uitslag van urinecontrole. Het drinken van 500 ml kan reeds van invloed zijn op de uitslag. Beroep gegrond, tegemoetkoming € 50,=

Rechtsoverwegingen:

Vast staat dat klager een laag kreatininegehalte had. Vast staat ook dat klager vanwege een medische aandoening en doordat hij uitdrogingsverschijnselen had vertoond veel moest drinken, hetgeen bij de directeur bekend was. De directeur heeft tegenover de beklagcommissie verklaard dat ten tijde van de binnenkomst van klager de regel gold dat urinecontroles niet werden aangezegd. Uit het vorenstaande, in onderling verband en samenhang bezien, kan niet worden geconcludeerd dat klager veel is gaan drinken teneinde invloed uit te oefenen op de uitslag van de urinecontrole. Aan het (niet onderbouwde) standpunt van de directeur (in de beklagfase) dat voor een uitslag als in het onderhavige geval het drinken van 12 liter water noodzakelijk is, wordt voorbijgegaan nu uit algemeen toegankelijke informatie als de zogenaamde Drugsinformatiemap van het deltalab naar voren komt dat het drinken van 500 ml water reeds van invloed is op de uitslag. Het beroep zal dan ook gegrond worden verklaard. Klager zal de na te noemen tegemoetkoming worden toegekend.

Zaaknummer:

09/2588/GB

Datum uitspraak:

8 december 2009

Beroepscommissie:

Balkema, mr. J.P.
Fiselier, dr. J.P.S.
Fleers, dr. G.J.
Kokee, R. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing extern ongelijk regime ongelijk beveiligingsniveau niet EBI of longstay

Artikelen:

Pbw art. 17

Samenvatting:

Awb niet van toepassing op tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen. Selectiefunctionaris kan afzien van mondelinge of schriftelijke toelichting bezwaarschrift door klager. Niet gemeld dat enkelbandje was losgeraakt. Niet aanwezig tijdens controle thuis. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

- 4.1. De gevangenis Lelystad is een gevangenis voor mannen met een regime van algehele gemeenschap en een normaal beveiligingsniveau.
- 4.2. Klager, die is veroordeeld kan in een gevangenis met een regime van algehele gemeenschap worden geplaatst.
- 4.3. Door klager is aangevoerd dat de bestreden beslissing in strijd met de bepalingen in de Awb over de hoorplicht en de bekendmaking van besluiten tot stand is gekomen. Op grond van artikel 1:6, onder a, van de Awb zijn de betreffende bepalingen uit de Awb niet van toepassing op de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen. Op grond van artikel 17, derde lid, van de Pbw kan de selectiefunctionaris ervan afzien klager in de gelegenheid te stellen zijn bezwaar schriftelijk of mondeling toe te lichten, indien hij het bezwaar aanstonds ongegrond acht. Op grond van het vierde lid van dit artikel dient de beslissing op het bezwaarschrift met redenen omkleed te zijn. De beroepscommissie is van oordeel dat aan de bestreden beslissing geen formeel gebrek kleeft. Klager heeft zijn zienswijze over het incident met het enkelbandje kenbaar kunnen maken bij zijn begeleider en de directie van de locatie De Berg.

- 4.4. De op de onder 3.2 genoemde gronden gebaseerde beslissing van de selectiefunctionaris kan, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Hierbij is in aanmerking genomen dat klager niet heeft gemeld dat zijn enkelbandje was losgeraakt. Klager was bij een daaropvolgende

controle thuis niet aanwezig. Het beroep is derhalve ongegrond.

Zaaknummer:
09/1817/GM

Datum uitspraak:
11 december 2009

Beroepscommissie:
Aarts, mr. Chr.M.
Kleipool, L.E.M.
Ruissen, C.J.
Kokee, R. (secr.)

Trefwoorden:
Medische verzorging medicatieverstrekking

Artikelen:
Pm art. 28

Samenvatting:
Aan klager is op 6 mei 2009 geen medicijn verstrekt voor een te hoge bloeddruk. Medische dienst is eindverantwoordelijk voor medicatieverstrekking en dient goede afspraken met afdeling te maken. Beroep gegrond. Geen tegemoetkoming.

Rechtsoverwegingen:
De beroepscommissie stelt vast dat aan klager op 6 mei 2009 om 21.00 uur geen Emcoretic is verstrekt tegen hoge bloeddruk. Deze enkele constatering moet tot gegrondheid van de klacht leiden. De medische dienst is immers eindverantwoordelijk voor de medicatieverstrekking en dient hierover goede afspraken met de afdeling te maken. Of ook op 4 en 5 mei 2009 geen medicatie is verstrekt, kan niet worden vastgesteld en doet aan de gegrondheid van de klacht niet af. Overigens verbaast de beroepscommissie zich over het feit dat het voorgeschreven en verstrekte medicijn Emcoretic in de uitdraai van microHis van 15 juli 2009 niet in de medicatielijst voorkomt. De constatering dat het beroep gegrond is, vormt een voldoende genoegdoening voor klager en hem komt geen tegemoetkoming toe.

Zaaknummer:
09/3232/GV

Datum uitspraak:
22 december 2009

Beroepscommissie:
Pol, mr. U. van de
Boone, mr. M.
Woensel, mr. J.M.M. van
Alff, van L. (secr.)

Trefwoorden:
Verlof algemeen

Artikelen:
Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting, art. 1 sub t, 14 e.v.

Samenvatting:
Nu uit artikel 1, sub t, van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting niet volgt dat de bewoners van het verlofadres klager moeten kennen en de bewoners van de twee door klager opgegeven verlofadressen beiden hebben aangegeven akkoord te gaan met het verblijf van klager in hun huis tijdens verlof valt niet in te zien waarom de verlofadressen niet aanvaardbaar zouden zijn. Beroep gegrond en opdracht tot nieuwe beslissing.

Rechtsoverwegingen:
Klager is in eerste aanleg veroordeeld, wegens deelneming aan een criminele organisatie, diefstal met geweldpleging, afpersing, witwassen en overtreding van de Opiumwet. Klagers fictieve einddatum valt op of omstreeks 4 november 2010.

Het beroep richt zich tegen de afwijzing van klagers eerste verlofaanvraag. Hij kan in totaal zes verlofaanvragen indienen.

Klagers verlofaanvraag is afgewezen omdat hij niet beschikt over een goedgekeurd verlofadres. De politiefunctionarissen van Gaanderen en Tilburg hebben beide verlofadressen afgekeurd, omdat op beide verlofadressen de bewoners klager niet of nauwelijks kenden. In artikel 1, sub t, van de Regeling is opgenomen dat een verlofadres het adres is waar de gedetineerde

tijdens zijn verlof verblijft en bereikbaar is. In de toelichting van dit artikel is opgenomen dat de verlofganger op het verlofadres niet continu aanwezig en bereikbaar hoeft te zijn. Wel moet de verlofganger gedurende het verlof redelijkerwijs telefonisch en in persoon aan te treffen zijn. Uit dit artikel volgt niet dat de bewoners van het verlofadres klager zouden moeten kennen. Nu de bewoners van de twee door klager opgegeven verlofadressen beiden hebben aangegeven akkoord te gaan met het verblijf van klager in hun huis tijdens verlof valt niet in te zien waarom de door klager opgegeven verlofadressen niet aanvaardbaar zouden zijn. Tegen deze achtergrond is de beroepscommissie van oordeel dat de afwijzende beslissing van de Staatssecretaris, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, als onredelijk of onbillijk moet worden aangemerkt. Het beroep zal daarom gegrond worden verklaard. De Staatssecretaris zal worden opgedragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak en binnen een termijn van twee weken na deze uitspraak. De beroepscommissie acht geen termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming aan klager.

Zaaknummer:

09/2992/GV

Datum uitspraak:

8 december 2009

Beroepscommissie:

Pol, mr. U. van de
Boone, mr. M.
Woensel, mr. J.M.M. van
Maes, mr. H.M.J.D. (secr.)

Trefwoorden:

Verlof strafonderbreking; Verlof incidenteel

Artikelen:

Pbw art. 1; Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 1 en 34 e.v. ; Sv art. 570b

Samenvatting:

Niet onherroepelijk veroordeelden komen op grond van wet en regelgeving niet in aanmerking voor strafonderbreking. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Klager is in eerste aanleg (onder meer) veroordeeld tot een gevangenisstraf van 20 maanden met aftrek, wegens het medeplegen van een poging tot zware mishandeling en mishandeling. Klager heeft tegen die veroordeling hoger beroep in gesteld en bevindt zich thans in voorlopige hechtenis. De (fictieve) v.i.-datum valt op of omstreeks 13 mei 2010.

Op grond van het bepaalde in artikel 34 van de Regeling (hierna: de Regeling) tijdelijk verlaten van de inrichting kan strafonderbreking worden verleend wegens zodanig bijzondere omstandigheden in de persoonlijke sfeer, dat niet kan worden volstaan met een andere vorm van verlof. In artikel 1, aanhef en onder q, van de Regeling wordt aangegeven dat onder strafonderbreking wordt verstaan: opschorting van de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf als bedoeld in de artikelen 34 tot en met 40 van de Regeling.

Gelet op het bovenstaande dient allereerst te worden beoordeeld of klager voor strafonderbreking in aanmerking kan komen. Op grond van het bepaalde in artikel 1, aanhef en onder s, van de Pbw wordt onder vrijheidsstraf verstaan: gevangenisstraf, (vervangende) hechtenis, militaire detentie en (vervangende) jeugddetentie. Voorlopige hechtenis valt, volgens het bepaalde in artikel 1, aanhef en onder t, van de Pbw, onder de vrijheidsbenemende maatregelen. Noch uit de toelichting op de Regeling, noch uit artikel 570b van het Wetboek van Strafvordering, waarop de strafonderbreking is gebaseerd, komt naar voren dat de Minister bedoeld heeft niet-onherroepelijk veroordeelde gedetineerden in aanmerking te laten komen voor een strafonderbreking. In voorkomende situaties is schorsing van de voorlopige hechtenis de aangewezen procedure. Gelet op het vorenstaande kan klager niet in aanmerking komen voor toekenning van het verzoek om strafonderbreking.

Zaaknummer:

09/1677/TB

Datum uitspraak:

29 december 2009

Beroepscommissie:

Woensel, mr. A.M. van.
Koenraadt, dr. F.
Verbunt, mr. R.P.G.L.M.
Bevaart, mr. E.W. (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing longstay;
Ontvankelijkheid materieel

Artikelen:

Bvt art. 11, 69; Beleidskader longstay forensische zorg d.d. 19.1.09

Samenvatting:

Beroepscommissie is bevoegd beroepen tegen voortzetten longstayplaatsing, niet overplaatsen naar behandelinrichting dan wel uitblijven van herbeoordeling door LAP als bedoeld in het Beleidskader longstay forensische zorg te behandelen. Aanlooperperiode van 1 jaar vanaf 1 juni 2009 voor implementatie van dit beleidskader acceptabel. Uitblijven van herbeoordeling vanaf 1 juni 2010 in beginsel onredelijk of onbillijk. Beroep ongegrond.

Rechtsoverwegingen:

Het beroep is primair gericht tegen de afwijzing van klagers verzoek om overplaatsing van de longstayvoorziening naar een behandelinrichting en subsidiair tegen het verzuim klager in aanmerking te doen komen voor een herbeoordeling als bedoeld in het Beleidskader longstay forensische zorg.

Op grond van artikel 20 Reglement verpleging ter beschikking gestelden (Rvt) kan de Staatssecretaris, als de omstandigheden dat wenselijk maken, met inachtneming van de eisen van artikel 11 Bvt ambtshalve of op schriftelijk verzoek van de inrichting waar de ter beschikking gestelde verblijft, beslissen dat deze naar een andere inrichting wordt overgeplaatst.

Bij de overplaatsing van ter beschikking

gestelden dient de Staatssecretaris, op grond van artikel 11, tweede lid, van de Bvt in haar overwegingen te betrekken:

a) de eisen die de bescherming van de maatschappij tegen de gevaarlijkheid van de ter beschikking gestelde voor de veiligheid van anderen dan de tbs-gestelde of de algemene veiligheid van personen of goederen stelt, en
b) de eisen die de behandeling van de tbs-gestelde gezien de aard van de bij hem geconstateerde gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens stelt.

Zoals de beroepscommissie bij uitspraak van 20 november 2000 (00/657/TB) heeft overwogen, moet een afwijzing van het verzoek om overplaatsing van een ter beschikking gestelde worden gelijkgesteld met de weigering te beslissen op een verzoek tot overplaatsing conform artikel 11 Bvt dan wel op een verzoek tot observatie als bedoeld in artikel 13 Bvt. De beslissing tot afwijzing van een verzoek om overplaatsing van een ter beschikking gestelde is op grond van deze uitspraak een voor beroep vatbare beslissing. Dit brengt mee, zoals de beroepscommissie bij uitspraak van 20 maart 2008 (07/2890/TB) heeft overwogen, dat de Staatssecretaris niet alleen op verzoek om overplaatsing van het hoofd van een inrichting dient te beslissen. Ook een ter beschikking gestelde kan een overplaatsingsverzoek bij de Staatssecretaris indienen, waarop de Staatssecretaris dan op grond van artikel 20, eerste lid, Rvt "ambtshalve" dient te beslissen. De Staatssecretaris dient derhalve een verzoek van een ter beschikking gestelde tot overplaatsing in behandeling te nemen en dient de inrichting van verblijf om inlichtingen te vragen voordat zij op het overplaatsingsverzoek een beslissing neemt. De zorgvuldigheid vereist immers dat de Staatssecretaris zelfstandig inlichtingen bij het hoofd van de inrichting inwint op basis waarvan die beslissing kan worden genomen.

In de onderhavige zaak heeft de Staatssecretaris naar aanleiding van klagers verzoek tot overplaatsing inlichtingen bij het hoofd van de Pompestichting ingewonnen, die het hoofd van die inrichting bij brief van 8 juni 2009 heeft verstrekt.

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting is de beroepscommissie van oordeel dat de beslissing van de Staatssecretaris tot afwijzing van klagers verzoek tot overplaatsing naar een behandelinrichting, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, niet als onredelijk of onbillijk kan worden aangemerkt. Volgens het advies van de inrichting van 19 februari 2008 tot verlenging van klagers tbs en de brief van de inrichting van 8 juni 2009 aan de Staatssecretaris, is de ernstige persoonlijkheidsproblematiek waarmee klager is aangemeld voor de longstay volgens het behandelteam nog onverminderd aanwezig, is het daaruit voortvloeiende delictgevaar nog onveranderd hoog en is daarin geen verandering te verwachten.

De omstandigheid dat klagers gedrag op de afdeling is gewijzigd voor wat betreft het aantal incidenten kan volgens het behandelteam niet worden aangemerkt als een zodanige verandering dat een behandel poging overwogen zou moeten worden.

Ten aanzien van het uitblijven van een herbeoordeling als bedoeld in het Beleidskader longstay forensische zorg wordt het volgende overwogen.

In het ministeriële Beleidskader longstay forensische zorg van 19 januari 2009, dat op 1 juni 2009 in werking is getreden, is ter versterking van de rechtspositie van de patiënten longstay forensische zorg (hierna: lfz-patiënten) een periodieke, driejaarlijkse toets geïntroduceerd, waarbij door de LAP op basis van face to face-onderzoek wordt beoordeeld of voortzetting van de longstaystatus nog gerechtvaardigd is. Daarbij zal de behandelingsvatbaarheid van de ter beschikking gestelde worden onderzocht en wordt bezien of er nieuwe interventies, medicijnen of andere omstandigheden zijn waardoor de behandeling alsnog zou kunnen aanslaan.

De beroepscommissie is op grond van het bepaalde in de artikelen 11 en 69, eerste lid, onder a, Bvt bevoegd beroepen te behandelen die zijn gericht tegen beslissingen van de Staatssecretaris tot plaatsing in en overplaatsing naar een inrichting voor verpleging van ter beschikking gestelden als bedoeld in artikel 11

Bvt. Volgens vaste jurisprudentie van de beroepscommissie worden ook beslissingen tot plaatsing in een longstayvoorziening dan wel tot afwijzing van een verzoek van een ter beschikking gestelde tot overplaatsing van een longstayvoorziening naar een behandelinrichting onder de in artikel 11 Bvt bedoelde beslissingen tot (over)plaatsing begrepen.

De beroepscommissie acht zich in het licht van het vorenstaande op grond van de artikelen 11 en 69, eerste lid, onder a, Bvt eveneens bevoegd beroepen te behandelen die zijn gericht tegen beslissingen van de Staatssecretaris tot voortzetting/handhaving van de lfz-plaatsing c.q. het niet-overplaatsen naar een behandelinrichting, ook als deze zijn genomen op basis van de uitkomst van de door de LAP verrichte herbeoordeling. In verband daarmee acht zij zich bevoegd beroepen te behandelen die zijn gericht tegen het uitblijven van een herbeoordeling, de periodieke toets naar de behandelingsvatbaarheid van de betreffende ter beschikking gestelde, en het uitblijven van een wenselijk geachte overplaatsing van een lfz-voorziening naar een behandelinrichting dan wel van plaatsing in, of overplaatsing naar, een lfz-differentiatie, mede in aanmerking genomen dat lfz-patiënten aan het Beleidskader longstay forensische zorg van 19 januari 2009 aanspraken kunnen ontlenen.

Niet in geding is dat klager op 1 juni 2009 langer dan drie jaar in een longstayvoorziening verbleef en daarom in aanmerking komt voor de herbeoordeling als bedoeld in het genoemde beleidskader.

Klager en de Staatssecretaris verschillen wel van mening over het tijdstip waarop klager door de LAP zou moeten worden onderzocht in het kader van die herbeoordeling.

Hoewel de Staatssecretaris bij brief van van 3 februari 2009 aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal (Tweede Kamer, vergaderjaar 2008-2009, 29 452, nr. 98) heeft medegedeeld dat de LAP begin 2009 zou starten met de herbeoordeling van ter beschikking gestelden die toen al langer dan drie jaar in een lfz-voorziening verbleven, staat vast dat daarin aanzienlijke vertraging is opgelopen en de LAP naar verwachting pas vanaf februari 2010 tien

lfz-patiënten per maand zal kunnen toetsen.

In het genoemde beleidskader is geen overgangperiode opgenomen noch is kennelijk overwogen het beleidskader in verband met de termijn die de implementatie van het beleidskader in beslag zou nemen, op een later tijdstip in werking te doen treden. Hoewel dit als weinig zorgvuldig kan worden beschouwd, heeft de beroepscommissie

- gezien de omvang van de groep te herbeoordelen lfz-patiënten - begrip voor de omstandigheid dat de implementatie van het beleidskader thans nog een aanloopperiode vereist. Anderzijds mag de rechtspositie van lfz-patiënten die, zoals gezegd, aan het beleidskader aanspraken kunnen ontleen, niet onaanvaardbaar onder druk komen te staan. Alle belangen in aanmerking nemende, komt de beroepscommissie tot het oordeel dat een overgangperiode van een jaar, gerekend vanaf 1 juni 2009, acceptabel geacht moet worden. Dit brengt mee dat herbeoordelingen vanaf 1 juni 2010 waarbij de termijn van drie jaar wordt overschreden, in beginsel als onredelijk of onbillijk moeten worden aangemerkt.

Het voorgaande brengt mee dat het beroep ongegrond zal worden verklaard.

Zaaknummer:

09/1600/TB

Datum uitspraak:

30 november 2009

Beroepscommissie:

Donker, mr. S.L.

Brand, J.L.

Louwe, mr. drs. T.A.M.

Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing longstay; Hoorplicht;
Tegemoetkoming financieel

Artikelen:

Bvt art. 11, 53; Rvt art. 20

Samenvatting:

Niet vast is komen staan dat klager is gehoord t.a.v. beslissing tot plaatsing in longstayvoorziening. Beroep formeel gegrond, tegemoetkoming € 100,=. Klager is chronisch delictgevaarlijk, thans geen behandelmogelijkheden, prognose ongunstig, hoog beveiligingsniveau noodzakelijk, Beroep materieel ongegrond. I.c. SvJ verantwoordelijk voor aanleveren wettelijke aantekeningen en behandelplannen.

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie overweegt dat niet vast is komen staan op welke datum de beslissing van 14 mei 2009 aan klager is uitgereikt. Om die reden kan niet worden gesteld dat klager het beroep niet zo tijdig mogelijk heeft ingediend. De beroepscommissie zal klager het voordeel van de twijfel geven en hem ontvangen in het beroep.

Door klager is gesteld dat hij niet over het voornemen hem in een longstayvoorziening te plaatsen is gehoord. Bij de stukken is ook geen hoorverslag aangetroffen. Dit maakt dat niet vast is komen staan dat zou zijn voldaan aan de in artikel 53, tweede lid, Bvt neergelegde hoorplicht. Mitsdien is het beroep gegrond en dient de bestreden beslissing van de Staatssecretaris op formele grond te worden vernietigd. Klager dient, gelet op het vorenoverwogene, een tegemoetkoming te worden geboden. De beroepscommissie zal deze tegemoetkoming vaststellen op € 100,=.

De beroepscommissie stelt voorop dat zij van oordeel is dat de verantwoordelijkheid voor de compleetheid van de processtukken ligt bij de procespartijen. In dit geval heeft de Staatssecretaris aangegeven dat ontbrekende processtukken, in dit geval wettelijke aantekeningen en verplegings- en behandelingsplannen vanaf 2007 tot heden, dienden te worden opgevraagd bij de inrichting van verblijf. Meermalen zijn de ontbrekende stukken door het secretariaat van de Raad opgevraagd, maar de inrichting van verblijf heeft de opgevraagde stukken niet verstrekt. Naar het oordeel van de beroepscommissie had de Staatssecretaris zorg dienen te dragen voor het aanleveren van de ontbrekende

stukken. Nu klagers raadvrouw terzake van deze stukken geen verweer heeft gevoerd en de onafhankelijke gedragsdeskundigen en de LAP wel de beschikking hebben gehad over de wettelijke aantekeningen en verplegings- en behandelingsplannen, kan dit punt verder buiten beschouwing blijven.

De raadvrouw heeft het verweer gevoerd dat het verslag als vermeld in artikel 20, tweede lid, Rvt niet is opgemaakt en dat de beslissing om die reden op onzorgvuldige wijze tot stand is gekomen.

De beroepscommissie overweegt dat voor wat betreft de Kijvelanden het verslag van 25 juni 2008 en voor wat betreft de GGz Drenthe het verslag van 17 april 2009 als dergelijke verslagen kunnen worden aangemerkt, maar dat de Rvt noch de Nota van toelichting gevolgen verbindt aan het ontbreken van een dergelijk verslag. Naar het oordeel van de beroepscommissie blijkt uit de overige stukken voldoende hoe klagers behandeling in de verschillende klinieken is verlopen.

Bij de (over)plaatsing van ter beschikking gestelden dient de Staatssecretaris, op grond van artikel 11, tweede lid, van de Bvt in haar overwegingen te betrekken:

- a) de eisen die de bescherming van de maatschappij tegen de gevaarlijkheid van de ter beschikking gestelde voor de veiligheid van anderen dan de tbs-gestelde of de algemene veiligheid van personen of goederen stelt, en
- b) de eisen die de behandeling van de tbs-gestelde gezien de aard van de bij hem geconstateerde gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens stelt.

Volgens het door de Staatssecretaris gevolgde longstaybeleid komt een ter beschikking gestelde, met inachtneming van de voornoemde eisen van artikel 11, tweede lid, van de Bvt, in aanmerking voor plaatsing in een longstayvoorziening, indien hij conform 'state of the art' alle behandelmogelijkheden heeft ondergaan, bij voorkeur in twee behandelsettingen, het behandeltraject niet heeft geresulteerd in een substantiële vermindering van het delictgevaar en de op verandering gerichte behandelingsprognose ongunstig is. Voorts dient er geen mogelijkheid

te zijn tot plaatsing in de GGz vanwege het vereiste hoge beveiligingsniveau.

De uitgebrachte rapportages en adviezen omtrent klagers diagnose, behandelbaarheid en delictgevaarlijkheid waaronder de aanmelding voor de longstayplaatsing van 13 oktober 2006, het advies van de LAP van 16 mei 2008 zijn naar het oordeel van de beroepscommissie voldoende zorgvuldig tot stand gekomen en kunnen betrokken worden bij de vraag naar de noodzaak om klager te doen verblijven in een longstayvoorziening,

In opdracht van het ministerie van Justitie is op respectievelijk 16 juli 2007, 20 juni 2007, 28 mei 2008 en 20 juni 2008 door de psychiater[...] en de psycholoog [...] advies uitgebracht voor wat betreft de longstayplaatsing. In deze pro justitia longstayadviezen is geconcludeerd dat klager verlofmogelijkheden, waaronder proefverlof, zijn geboden maar dat tijdens deze verloven sprake was van regelmatig druggebruik en klager zich tijdens proefverlof onttrokken heeft aan de tbs. De onafhankelijke deskundigen zijn van oordeel dat klager een 'state of the art' behandeling is geboden en dat het recidiverisico zonder aanwezige zorgstructuur en beveiliging onaanvaardbaar hoog is. Er is sprake van schizofrenie van het paranoïde type en slechts met dwangmedicatie kan een actieve psychose voorkomen worden. Ondanks een nieuw depot neurolepticum houdt klager wanen. Hij heeft geen enkel ziektebesef/inzicht en is therapieresistent. Prikkelarm zorggericht kader in plaats van behandeling is aangewezen. De mate van toezicht en beveiliging dient zeer hoog te zijn en derhalve is plaatsing op een FPA geen optie.

In haar advies van 16 mei 2008 heeft de LAP aangegeven dat klager beschouwd wordt als chronisch delictgevaarlijk en dat er thans geen behandelmogelijkheden zijn om de prognose in gunstige zin bij te stellen. De behandeling wordt gekenmerkt door verpleging, medicatie en controlerend beveiligen en is tot op heden niet aangeslagen. De op verandering gerichte behandelingsprognose is ongunstig.

Het hiervoor overwogene in aanmerking genomen is de beslissing klager in een

longstayvoorziening van de Pompestichting te plaatsen materieel niet in strijd met de wet en kan deze, bij afweging van alle in aanmerking komende belangen, evenmin als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt, waarbij de beroepscommissie opmerkt dat zij het belang acht dat op termijn opnieuw de optie wordt overwogen of klager, overeenkomstig zijn wens, kan worden overgeplaatst naar een inrichting te Curaçao.

Nu de bestreden beslissing op formele grond dient te worden vernietigd zal de beroepscommissie met toepassing van het bepaalde in artikel 66, derde lid, onder b van de Bvt in verbinding met artikel 69, vijfde lid van de Bvt bepalen dat haar uitspraak met betrekking tot de plaatsing van klager in een longstayvoorziening van de Pompestichting in de plaats treedt van de bestreden beslissing.

Zaaknummer:
09/2702/JA

Datum uitspraak:
18 december 2009

Beroepscommissie:
Calkoen-Nauta, mr. J.
Doreleijers, prof.dr. Th.A.H.
Slot, prof.dr. N.W.
Gemert, mr. H.S. van (secr.)

Trefwoorden:
Ontvankelijkheid materieel; Bewegingsvrijheid verblijf in groep en gemeenschappelijke activiteiten;
Zorgplicht niet betrachten;
Tegemoetkoming financieel

Artikelen:
Bij art. 22, 23, 24

Samenvatting:
Beroep tegen impliciete materiële ongegrondverklaring ontvankelijk. Doseerprogramma had karakter van ordemaatregel. Klager geen individueel zorg- en behandelprogramma aangeboden gedurende 40 dagen. Zorgplicht directeur behelst meer dan gelegenheid geven om te eten, drinken, roken,

luchten en douchen. Beroep in zoverre gegrond, beklag gegrond, tegemoetkoming € 400,=.

Rechtsoverwegingen:

Ten aanzien van onderdeel a. tot en met c. heeft de beklagrechtter het beklag op formele gronden gegrond verklaard en materieel niet expliciet op het beklag beslist. De beroepscommissie vat dit op als het impliciet materieel ongegrond verklaren van het beklag.

Het beroep van klagers raadsman is gericht tegen de hoogte van de tegemoetkoming die is toegekend in verband met de formele gegrondverklaring van onderdeel a. tot en met c. De formele gegrondverklaring zelf is in beroep niet aan de orde, nu de directeur hiertegen geen beroep heeft aangetekend en voor klager geen beroep tegen deze formele gegrondverklaring openstaat. Voorts bevat het beroep van klagers raadsman gronden gericht tegen de (impliciet) materiële ongegrondverklaring van onderdeel a. tot en met c. en de ongegrondverklaring van onderdeel d.

De beroepscommissie overweegt ten aanzien van de materiële ongegrondverklaring van onderdeel a. dat klager in verband met het slaan, schoppen en bespugen van een personeelslid een ordemaatregel van twee dagen afzondering in een afzonderingscel is opgelegd. De beroepscommissie is van oordeel dat deze beslissing van de directeur niet in strijd is met het recht en niet als onredelijk of onbillijk kan worden aangemerkt. Zij zal dit onderdeel van het beklag alsnog materieel ongegrond verklaren.

Ten aanzien van de materiële ongegrondverklaring van onderdeel b. en c. en de ongegrondverklaring van onderdeel d. overweegt de beroepscommissie het volgende.

Artikel 23, derde lid, Bij bepaalt dat de directeur de jeugdige gedurende ten hoogste een week kan uitsluiten van verblijf in de groep of beperken in de deelname aan gemeenschappelijke activiteiten, indien dit noodzakelijk is in het belang van a. zijn geestelijke of lichamelijke ontwikkeling en b. de uitvoering van het hem betreffende verblijfs- of behandelplan.

Uit de Memorie van toelichting bij de artikelen 22 Bjj en artikel 23 Bjj, onder 9, volgt dat de Bjj als uitgangspunt hanteert dat de jeugdige in een groep verblijft of deelneemt aan gemeenschappelijke activiteiten om zoveel mogelijk een normale leefsituatie te benaderen en contact met andere jongeren te activeren en te ondersteunen.

Eén van de uitzonderingen op dit uitgangspunt is het bepaalde in artikel 23, derde lid, Bjj dat in de Memorie van toelichting wordt aangeduid als doseerprogramma.

Volgens de Memorie van toelichting dient bij een jeugdige die in een doseerprogramma is geplaatst verblijf in de groep dan wel deelname aan gemeenschappelijke activiteiten, die op zijn situatie zijn toegesneden, beperkt te worden aangeboden.

Het aan klager opgelegde doseerprogramma is ingegaan op 6 april 2009 en heeft geduurd tot en met 15 mei 2009.

Uit het door de inrichting overgelegde programma volgt dat het doseerprogramma enkel bestond uit eten, luchten (in een luchtkooi), douchen en roken. Vanaf 15 april 2009 is in het doseerprogramma van 11.00 tot en met 12.00 uur opgenomen: 'school/activiteit/kamer opruimen' en van 14.15 uur tot en met 15.00 uur en van 19.30 uur tot en met 20.30 uur 'activiteit'. Door de vertegenwoordigers van de inrichting kon niet worden aangegeven of klager daadwerkelijk een activiteit is aangeboden en waar deze uit heeft bestaan. Erkend is dat klager een sober programma is geboden, geen daadwerkelijke behandeling is geboden en dat het doseerprogramma niet goed is uitgevoerd. De beroepscommissie is van oordeel dat het aan klager aangeboden doseerprogramma het karakter heeft van de ordemaatregel van afzondering in een afzonderingscel zonder dat is aangevoerd noch gebleken dat de gronden van artikel 24, eerste lid, Bjj daartoe noodzaakten. Nu niet is gebleken dat aan klager in het doseerprogramma, dat 40 dagen heeft geduurd, gemeenschappelijke activiteiten zijn aangeboden die op zijn specifieke situatie waren toegesneden, noch dat aan klager een individueel zorg- en behandelprogramma is aangeboden, zoals door de inrichting is betoogd, zal de beroepscommissie het beroep ten aanzien van de onderdelen b. en c. materieel gegrond

verklaren en het beklag alsnog materieel gegrond verklaren.

Ten aanzien van onderdeel d. overweegt de beroepscommissie dat de zorgplicht van de directeur jegens klager meer behelst dan de gelegenheid geven om te eten, te drinken, te roken, te luchten (in een luchtkooi) en te douchen en dat zij van oordeel is dat de directeur in de uitoefening van zijn zorgplicht jegens klager te kort is geschoten.

De beroepscommissie zal het beroep ten aanzien van onderdeel d. gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagrechter vernietigen en het beklag alsnog gegrond verklaren.

Zij zal aan klager ten aanzien van de onderdelen b. tot en met d. een tegemoetkoming toekennen van € 400,=.

